Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda Aurea - Cod. Aug. perg. 256

Jacobus <de Voragine>

[S.l.], [14. Jahrh.]

De sancto Marco Evangelista

urn:nbn:de:bsz:31-66161

Visual Library

et vicit dominum predicator, qui non solum tempora-
lis blanda non persuasit promissis, sed perse-
cutorem delusit, simulachrum eius in abys-
sum portentum deiecit. Hec Ambrosius. Hoc
audiens Datianus Georgium ad se adduci
fecit eique dixit: Que sunt maleficia tua
pessime hominum, et quid tantum facinus
commisisti? Cui Georgius: Ne credas, rex, sic
esse, sed mecum perge et iterum me immolare
vide. Cui ille: Intelligo fraudem tuam,
quia vis me absorberi sicut templum et deos
meos absorberi fecisti. Cui Georgius: Dic
michi, miser, dii tui qui se iuvare non potu-
erunt, quomodo te iuvabunt? Iratus rex ni-
mis dixit Alexandrie uxori sue:
Deficiens moriar, quia ab hoc homine
me superatum video. Cui illa: Tyranne
infidelis et carnifex, nunquid non
dixi tibi sepius ne Christianis molestus
esses, quia deus eorum pro ipsis pugnaret? Et
scias me velle fieri Christianam. Stupefactus
rex ait: Heu proh dolor, numquid et tu se-
ducta es? Fecitque eam per capillos sus-
pendi et flagellis durissime cedi.
Que cum cederetur dixit Georgio: Georgi,
lumen veritatis, quo putas perveniam,
nondum aqua baptismi renata? Cui Georgius:
Nichil hesites, filia, quia sanguinis
tui effusio baptismus tibi reputabi-
tur et corona. Tunc illa orans ad dominum
emisit spiritum. Hinc attestatur Ambrosius
in prefatione dicens: Ob hoc et gentilium
regina Persarum crudeli viro damnata
sententia, nondum baptismi gratiam consecuta,
gloriose passionis promeruit pal-
mam martyrii. Unde dubitare non possumus quod ro-
sea perfusa sanguinis unda reserata-
tas poli ianuas ingredi meruit
regnumque possidere celorum. Hec Ambrosius.
Sequenti vero die Georgius tale acce-
pit sententiam ut per totam civitatem trahe-
retur, postmodum capite puniretur. Oravit autem
ad dominum ut quicunque imploraret eius
auxilium petitionis sue consequeretur
effectum. Divina autem vox ad eum venit
quod sic fieret ut oravit. Completa oratione
et capitis abscisione martyrium sub
Dyocletiano et Maximiano consumma-
vit. Circa annum domini cc. lxxx. vii.

Datianus autem cum de loco in quo de-
collatus est ad palatium rediret, ignis de-
de celo cecidit et ipsum cum ministris suis
consumpsit. Refert Gregorius Turonensis quod
cum quidam quasdam reliquias sancti Georgii
deferrent et in quodam oratorio hospita-
ti fuissent, mane nullatenus capsam
movere potuerunt donec ibi reliquiarum
particulam dimiserunt. Legitur in hysto-
ria Anthiochena quod cum Christiani et obsi-
dendum Ierusalem pergerent, quidam iuvenis
speciosissimus indutus cuidam sacerdoti
apparuit qui Georgium Christianorum se dicens
ducem monuit ut eius reliquias secum portarent
et ipse cum eis esset. Cum autem Ierusalem obse-
dissent et Sarracenis resistentibus per
scalas ascendere non auderent, beatus Georgius
armis albis indutus et cruce rubea
insignitus apparuit innuens ut post eum
securi ascenderent et civitatem obtine-
rent. Qui ex hoc cunctos de civitate
ceperunt et cunctos Sarracenos occi-
derunt.

De sancto Marco evangelista

Marcus interpretatur sublimis mandato, certus, declinatus et amarus.
Sublimis mandato ratione perfectio-
nis vite, quia non solum servavit man-
data communia sed etiam sublimia, sicut
sunt evangelica consilia. Certus ratione cer-
titudinis in doctrina, quia doctrinam evan-
gelii sui certam tradidit, utpote quam

De sancto Marco evangelista. de nove

a petro suo magistro didicerat. Declinatus ratione profunde humilitatis. Nam propter nimiam humilitatem pollicem sibi amputasse dicitur, ut sacerdotio reprobus haberetur. Amarus ratione pene acerbitatis, quia ubique per civitatem tractus fuit et inter hec tormenta spiritum tradidit. Vel marcus dicitur a marco quod est malleus maior qui quidem eodem ictu ferrum domat, melodiam generat, incudem firmat. Sic marcus unica doctrina evangelii sui domat hereticorum perfidiam, dilatat laudem divinam, confirmat ecclesiam. De nom ne

Marcus evangelista leviticae generationis et sacerdos petri apostoli in baptismate filius atque in divino sermone discipulus, cum ipso beato petro romam profectus est. Cum autem beatus petrus ibidem evangelium predicaret, rogaverunt fideles qui erant rome beatum marcum ut evangelium ad perpetuam fidelium memoriam deberet conscribere. Quod ille quidem ut ex ore magistri sui beati petri audierat fideli stilo conscripsit. Petrus autem illud diligenter examinans et omni veritate plenum conspiciens ab omnibus fidelibus approbavit. Videns autem petrus marcum constantem in fide ipsum aquileiam destinavit. Ubi verbum dei predicans innumeras gentium multitudines ad fidem christi convertit ac evangelium suum similiter ibidem conscripsit. Quod quidem usque hodie in aquilensi ecclesia ostenditur et devotione congrua reservatur. Tandem beatus marcus hermogenem civem aquilegensem quem ad fidem christi converterat romam ad beatum petrum adduxit et eum aquilegie in episcopum consecrari fecit. Suscepto itaque hermogene pontificatus officio cum aquilegensem ecclesiam optime gubernasset tandem ab infidelibus captus et ibidem martyrio coronatur. Marcus vero a beato petro alexandriam missus est et ibi primus verbum dei predicavit. In primo autem introitu suo alexandriam ut ait philo disertissimus iudeorum maxima multitudo hominum in fide et devotione et continentie observantia adunata est. Papias quoque ierapolitanus episcopus valde preclara eius preconia precipuo delucidat stilo. Petrus vero damianus de eo sic ait: Tantam ei deus apud alexandriam prerogavit gratiam ut omnes qui ad fidei rudimenta confluebant mox per continentiam ac totius sancte conversationis instantiam tamquam ad monasticae perfectionis fastigium pervolarent. Ad quod eos non tam miraculorum prodigiis nec tam predicationis eloquiis sed et eximiis provocabat exemplis. Et ita factum est ut post mortem denuo relatus sit ut terra in qua datum est ei evangelium scribere sacras mereretur eius reliquias possidere. Beata es o alexandria triumphali huius sanguine purpurata, felix et tu ytalia corporis huius thesauro tu es effecta. Tante autem humilitatis fuisse dicitur ut pollicem sibi amputaverit ne ad ordinem sacerdotii posset humano iudicio promoveri. Vicit tamen dispositio dei et auctoritas sancti petri prevaluit qui ipsum alexandrie episcopum destinavit. Mox autem ut alexandriam est ingressus subito calciamentum eius ruptum est atque solutum. Quod in spiritu intelligens ait: Vere expeditum fecit dominus iter meum quia me sathanas impedire non potuit quem ab operibus mortuis dominus absolvit. Videns autem marcus quendam veterem consuentem eidem calciamentum tradidit consuendum et corrigendum. Quod cum fa-

cet sinistram manum graviter vulneravit
ac fortiter exclamare cepit: unus deus.
Quo audito vir dei ait: vere prosperum fecit
dominus iter meum. Faciensque luto ex sputo
manum ei linivit et continuo sanitatem
recepit. Videns homo ille tantam
efficaciam eum in domum suam introduxit
et quis esset vel unde pervenisset percunctari cepit.
At ille se domini Ihesu Christi servum confessus
est. Cui ille ait: vellem et ego videre
eum. Et Marcus: et ego tibi eum demonstrabo.
Incipiensque Marcus Christum
ei evangelizavit et ipsum cum tota domo
sua baptizavit. Audientes autem
viri civitatis illius quendam Galileum qui
deorum sacrificia contempneret advenisse
ei insidias posuerunt. Quod ille cognoscens
hominem illum quem curaverat qui
dicebatur Anianus ibidem episcopum ordinavit
et ipse Pentapolim pervenit.
Et cum ibidem duobus annis stetisset tunc
Alexandriam rediit et fideles ibi
multiplicatos invenit. Pontifices
autem templorum eum conabantur comprehendere.
Cum autem in sollempnitate
paschali beatus Marcus missam celebraret
convenerunt illuc omnes et
funem in collo eius mittentes ipsum per civitatem
traxerunt dicentes: Trahamus bubalum
ad locum buculi. Carnes autem eius
in terram fluebant et sanguine lapides
rigabantur. Post hec in carcere reclusus
et ibidem ab angelo confortatur. Sed et
ipse dominus Ihesus Christus eum visitavit eumque
confortavit dicens: Pax tibi Marce
evangelista meus. Noli timere quia ego tecum
sum ut eruam te. Mane ergo facto funem
iterum in collum mittunt et huc illucque
raptum eum pertrahunt exclamantes:
Trahite bubalum ad locum buculi.

Inter dum traheretur gratias agebat
dicens: In manus tuas commendo spiritum
meum. Et hec dicens spiritum exalavit
circa annum domini LVII sub Nerone.
Cum autem pagani eum vellent comburere
subito aer turbatur grando excutitur
tonitrua intonant fulgura choruscant
ita ut quilibet evadere niteretur
et sanctum corpus eius intactum relinquerent. Christiani autem illud rapuerunt et in ecclesia cum omni
reverentia sepelierunt. Fuit autem forma
beati Marci longo naso subducto supercilio
pulcher oculis recalvaster prolixa
barba habitudinis optime
etatis medie canos aspersos affectione
continens gratia dei plenus. Anno
autem ab incarnatione domini CCCCLXVII
Veneti corpus sancti Marci de Alexandria
Venetias transtulerunt ubi
ecclesia in honore sancti Marci mire pulchritudinis
fabricata est. Quidam
namque mercatores Veneti qui Alexandriam
pervenerant duos presbyteros custodes
corporis sancti Marci premiis et promissionibus
induxerunt ut occulte corpus
eius tolli permitterent et Venetias transportarent.
Cum autem corpus de tumulo
levaretur tantus odor totam Alexandriam
sic perfudit ut omnes unde tanta posset
esse odoris suavitas mirarentur.
Cum autem navigarent et qualiter corpus
sancti Marci deferrent aliis navibus revelassent
unus illorum ait: forte aliquod
Egyptii corpus vobis datum deferre
putatis. Continuo quidem navis
in quo erat corpus sancti Marci per se ipsam
mira celeritate se vertit et navem
in qua ille residebat insurgens latera
percussit nec prius eam dimiserunt donec
se omnes ibidem corpus esse sancti Marci crederent
ac clamarent. Cum quadam vero

te cursu navis cursu velocissimo ducebantur et ingenti tempestate quassati quo pergerent ignorabant. Sanctus marcus cuidam monacho custodi corporis sui apparuit dicens: Dic hominibus istis ut velociter vela deponant quia non longe a terra distant. Quibus depositis mane facto se iuxta quandam insulam invenerunt. Cum autem per litora diversa transirent et sanctum thesaurum omnibus occultarent, venientes incole clamabant: O quam beati estis qui sanctum marcum corporaliter portatis. Sinite ut ipsum suppliciter adoremus. Quidam nauta adhuc omnino incredulus a demone arripitur et tam diu vexatur donec ad corpus adductus se credere confitetur. Cumque liberatus gloriam deo dedit et beatum marcum in devotione magna et reverentia magna deinceps habuit. Circa annum domini .m. cc. xli. apud papiam in conventu fratrum predicatorum fuit quidam frater religiose ac sancte vite nomine iulianus natione faventinus iuvenis corpore sed canus mente, qui in infirmitate ultima laborans cum priorem domus super statu suo requisivisset et ille mortem sibi imminere dixisset, statim facie exhilaratus ac manibus et toto corpore applaudens clamare cepit: Date locum fratres, quia pre nimia leticie habundantia anima mea exibit extra corpus ecce quia tam iocundos rumores audivi. Et elevatis in celum manibus dicere cepit: Educ de carcere animam meam. Et: Infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius. Inter hec levi ille sopore obdormiens vidit beatum marcum ad se venisse et se iuxta eius lectulum collocasse. Et ecce vox ad eum dicens: Quid ibi agis o marce? Et ille: Ad morientem istum accessi quia

eius ministerium est acceptum. Et iterum vox ad eum: Cur inter omnes sanctos ad eum magis tu venisti? Quia specialem habuit mei devotionem et locum ubi corpus meum quiescit devotione sedula visitavit, et ideo veni eum in hora exitus sui visitare. Et ecce quidam albati totam domum illustrabant. Quibus ait marcus: Quare huc venistis? Et illi: Ut istam animam in conspectu domini presentemus. Evigilans autem predictus frater priorem accersiri misit et omnia que viderat sibi recitavit, cum nimio gaudio feliciter in domino obdormivit. De marcellino

Marcellinus annis novem et mensibus quattuor romanam rexit ecclesiam. Hic iussu dyocletiani et maximiani capitur et ad sacrificandum ducitur. Cum autem non assentiret et diversorum genera tormentorum sustinere deberet, metu passionis duo grana incensi posuit in sacrificio. Tunc magna ad eum infidelium leticia, sed fidelibus tristicia ingens processit. Verum infirmato stomacho fortiora membra resurgunt et minas principum parvipendunt. Tunc fideles ad summum pontificem convenerunt et ipsum plurimum redarguunt. Ipse autem tanta penitentia plurimum ingemuit et se ipsum deposuit, sed tamen ipsum omnis turba iterum reelegit. Quod cesares audientes eum iterum capi fecerunt. Et dum nullatenus sacrificare vellet, eum decapitari mandaverunt. Et iterum crevit furor hostilis ut infra mensem .xvii. milia christianorum perimerent. Marcellinus autem dum capitari deberet, se christiana sepultura indignum asseruit et ideo omnes qui eum sepelirent tradidit persequentes excommunicavit. Unde corpus eius .xxxv. diebus insepultum remansit. Post hec beatus Petrus apostolus